

Information and Communications Technologies
OECD Communications Outlook 2007

Summary in Greek

Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας
Προοπτικές του τομέα επικοινωνιών του ΟΟΣΑ 2007

Περίληψη στα ελληνικά

Μεγέθυνση μέσω μετασχηματισμού

Μετά την έξοδο από την κρίση του 2000 ο τομέας τηλεπικοινωνιών μετασχηματίζεται. Οι τεχνολογικές αλλαγές και η ανάπτυξη νέων υπηρεσιών επηρεάζουν τις κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες των φορέων εκμετάλλευσης τηλεπικοινωνιών.

Η φωνή συνεχίζει να αποτελεί την κινητήρια δύναμη των αγορών τηλεπικοινωνιών του ΟΟΣΑ των οποίων τα έσοδα έχουν φτάσει πλέον το ένα τρισεκατομμύριο δολάρια ΗΠΑ. Εντούτοις, οι φωνητικές υπηρεσίες και η διάρθρωση των τηλεπικοινωνιακών εσόδων εξελίσσονται. Οι κινητές υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν σήμερα το 40% του συνόλου των τηλεπικοινωνιακών εσόδων στις χώρες του ΟΟΣΑ και οι συνδρομητές κινητών υπηρεσιών υπερέχουν αριθμητικά των συνδρομητών σταθερών υπηρεσιών με αναλογία 3 προς 1. Παράλληλα, τεχνολογίες όπως η τεχνολογία μεταφοράς φωνής μέσω Διαδικτύου (VoIP) ασκούν ισχυρή καθοδική πίεση στις τιμές των φωνητικών υπηρεσιών. Ο αντίκτυπος της τεχνολογίας VoIP είναι εμφανής στις τιμές των διεθνών κλήσεων σταθερής τηλεφωνίας, που πολλοί φορείς παροχής υπηρεσιών VoIP στριμώχνουν σε προγράμματα συνδρομής με ενιαίο τέλος χρέωσης (flat-rate). Κατά συνέπεια, οι προοπτικές των εσόδων από τις φωνητικές υπηρεσίες είναι ασαφείς.

Ο αριθμός των υψίρρυθμων συνδέσεων στο Διαδίκτυο είναι ένας από τους κύριους λόγους γιατί οι τεχνολογίες όπως η VoIP έχουν τέτοιο αντίκτυπο στην αγορά. Η ευρυζωνικότητα μετατρέπεται ταχέως σε κυριαρχούσα τεχνολογία για την πρόσβαση στο Διαδίκτυο σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ. Συγκεκριμένα, το 60% των 256 εκατομμυρίων συνδρομητών στις χώρες αυτές διαθέτουν ευρυζωνική σύνδεση στο Διαδίκτυο. Νέα έσοδα από τις ευρυζωνικές υπηρεσίες βοήθησαν τους φορείς εκμετάλλευσης να αντισταθμίσουν τις μειώσεις των εσόδων από τις φωνητικές υπηρεσίες.

Οι φορείς εκμετάλλευσης συνηθίζουν σήμερα να διαθέτουν στην αγορά συνδυαστικά πακέτα υπηρεσιών εικόνας, φωνής και δεδομένων για να κρατήσουν τους συνδρομητές τους, καθώς και για να προωθήσουν νέες προσοδοφόρες υπηρεσίες. Οι χρήστες μπορούν πλέον να εγγράφονται συνδρομητές σε συνδυαστικά πακέτα υπηρεσιών μέσα από διάφορες πλατφόρμες ως αποτέλεσμα του ανταγωνισμού μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης που δραστηριοποιούνται σε αγορές που ήταν προηγουμένως διακριτές. Έτσι, οι πάροχοι καλωδιακών υπηρεσιών συνήθως προσφέρουν υπηρεσίες δεδομένων και φωνής, ενώ οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας συμπληρώνουν τις προσφορές τους με πακέτα υπηρεσιών δεδομένων και εικόνας και οι παραδοσιακοί πάροχοι τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προσφέρουν μέσω των δικτύων τους παρόμοια συνδυαστικά πακέτα πολλαπλών υπηρεσιών.

Οι καταναλωτές επωφελούνται από την εξάλειψη των φραγμών μεταξύ των αγορών, καθώς μπορούν πλέον να επιλέγουν υπηρεσίες, που ομοιάζουν και μπορούν να υποκαθίστανται αμοιβαία, από διάφορους παρόχους. Παράλληλα, η απομάκρυνση των φραγμών αυτών αναγκάζει τις ρυθμιστικές αρχές να επανεξετάσουν τη ρύθμιση συγκεκριμένων αγορών. Τα ζητήματα αυτά πιθανόν να απαιτήσουν λεπτούς χειρισμούς, ιδίως όταν οι ρυθμίσεις που αφορούν τα δίκτυα είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την κοινωνική ή την πολιτιστική πολιτική.

Ο μετασχηματισμός ωθείται από τον ανταγωνισμό

Ο τρέχων μετασχηματισμός των τηλεπικοινωνιακών αγορών είναι απόρροια του εντεινόμενου ανταγωνισμού. Οι αγορές που χαρακτηρίζονται από υγιή επίπεδα ανταγωνισμού προώθησαν την εισαγωγή καινοτόμων υπηρεσιών και ελκυστικών πακέτων τιμολόγησης. Σε πολλές χώρες μέλη του ΟΟΣΑ η αποδέσμευση του τοπικού βρόχου μετέβαλε το τοπίο του ανταγωνισμού επιτρέποντας σε πολλαπλούς παρόχους να πουλήσουν υπηρεσίες επικοινωνιών επί της ίδιας γραμμής. Ο ανταγωνισμός με βάση τις υποδομές, συνήθως μεταξύ καλωδιακών και τηλεπικοινωνιακών δικτύων, επίσης ώθησε τους φορείς εκμετάλλευσης να εισέλθουν στους παραδοσιακούς τομείς δραστηριότητας των αντιπάλων τους και μείωσε τις τιμές για τους καταναλωτές.

Κατά τα περασμένα δύο χρόνια τα ασύρματα δημοτικά δίκτυα εισήλθαν στο ανταγωνιστικό τοπίο των τηλεπικοινωνιών. Πολλές πόλεις και κωμοπόλεις εγκατέστησαν ή υπέβαλαν σχέδια για τη δημιουργία δικτύων πρόσβασης μέσω ασύρματης μετάδοσης ή μέσω οπτικών ινών για να βελτιώσουν τη συνδετικότητα των κατοίκων. Μερικά από αυτά τα δίκτυα έχουν δημιουργηθεί υπό το καθεστώς «ανοιχτής πρόσβασης» που απαιτεί από το φορέα εκμετάλλευσης δικτύου να προσφέρει τη δυνατότητα χρήσης του σε κάθε πάροχο υπηρεσιών επί ίσους όρους. Σε άλλες περιοχές προωθούνται τα με μικρότερο κόστος δίκτυα Wi-Fi, για τη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών και την επίλυση προβλημάτων σχετικών με το ψηφιακό χάσμα.

Σημάδια αλλαγής

Η αύξηση της ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο σηματοδότησε την αλλαγή στον τρόπο παροχής και τιμολόγησης των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Οι τάσεις δείχνουν μια ξεκάθαρη στροφή από τη χρέωση της φωνής στη χρέωση των δεδομένων που δύνανται επίσης να μεταφέρουν τη φωνή. Ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης προσφέρουν σήμερα πακέτα ενιαίας χρέωσης για τις εγχώριες και τις διεθνείς κλήσεις σε σταθερές

γραμμές Άλλοι εισήγαγαν την ενιαία χρέωση απεριόριστων κλήσεων για τους συνδρομητές κινητής τηλεφωνίας προς μια ομάδα προεπιλεγμένων αριθμών. Η χρήση της ενιαίας χρέωσης κυριαρχεί στην ευρυζωνική πρόσβαση σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ.

Η ενιαία χρέωση εφαρμόζεται συνήθως σε συγκεκριμένη υπηρεσία. Εντούτοις, επίσης κατά τα τελευταία δύο χρόνια παρατηρήθηκε η σύγκλιση μεταξύ σταθερής και κινητής τηλεφωνίας. Διάφοροι φορείς εκμετάλλευσης προσφέρουν πλέον τηλέφωνα που εκτός σπιτιού χρησιμοποιούν το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας και στο σπίτι χρησιμοποιούν το δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας μέσω Bluetooth ή Wi-Fi. Αν και οι προσφορές αυτές βρίσκονται ακόμα σε πρώιμο στάδιο, δείχνουν ότι η διάκριση μεταξύ σταθερής και κινητής τηλεφωνίας εξαλείφεται.

Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες προωθούνται στην αγορά έτσι ώστε να μη χρειάζονται δύο τηλεφωνικές συνδρομές (κινητό και σταθερό τηλέφωνο) και να μειωθεί το κόστος της τηλεφωνίας για τους καταναλωτές. Κατά τα δυο περασμένα έτη, πράγματι, οι τιμές όλων των μορφών τηλεπικοινωνίας γενικά μειώθηκαν και οι υπηρεσίες βελτιώθηκαν. Για παράδειγμα, σήμερα οι καταναλωτές πληρώνουν συνήθως λιγότερο για την ευρυζωνικότητα απ'ότι πριν από δυο χρόνια, ενώ οι ταχύτητες σύνδεσης έχουν γενικά αυξηθεί.

Οι μειώσεις των τιμών και η βελτίωση των υπηρεσιών ήταν πιο αξιοσημείωτες στις αγορές που χαρακτηρίζονταν από έντονο ανταγωνισμό. Ο ανταγωνισμός ενδεχομένως να είναι απόρροια της κανονιστικής παρέμβασης, όπως στην περίπτωση της αποδέσμευσης του τοπικού βρόχου, ή αποτέλεσμα του νέου ανταγωνισμού με βάση τις υποδομές. Συγκεκριμένα, ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων παραδοσιακής ενσύρματης και ασύρματης πρόσβασης εντείνεται στις τηλεπικοινωνιακές αγορές. Οι δυο τεχνολογίες πιθανόν να μην είναι τέλεια υποκατάστατα, αλλά οι προσφορές ενιαίας χρέωσης δεδομένων στα κινητά δίκτυα ανταγωνίζονται πλέον με τις ευρυζωνικές συνδέσεις στα σπίτια. Ο τελικός βαθμός υποκαταστασιμότητας είναι ασαφής, καθώς η ζήτηση εύρους ζώνης πιθανόν να ξεπεράσει τη χωρητικότητα των ασύρματων δικτύων. Εντούτοις, ορισμένες υπηρεσίες δεδομένων πιθανόν να είναι ανταγωνιστικές τόσο σε κινητά όσο και σε σταθερά δίκτυα.

Ο ανταγωνισμός στις τηλεπικοινωνιακές αγορές περιοριζόταν μεταξύ εγχώριων φορέων εκμετάλλευσης, όμως σήμερα οι χρήστες μπορούν να λαμβάνουν υπηρεσίες από οπουδήποτε στον κόσμο μέσω της ευρυζωνικής σύνδεσης. Οι συνδρομητές ευρυζωνικών υπηρεσιών σε μια χώρα μπορούν εύκολα να εγγραφούν σε μια υπηρεσία τοπικής τηλεφωνίας που βρίσκεται σε άλλη χώρα και που τους παρέχεται μέσω Διαδικτύου. Οι εγχώριες αγορές ευρυεκπομπής υφίστανται επίσης αλλαγές, τόσο επειδή οι χώρες αρχίζουν να στρέφονται προς την ψηφιακή ευρυεκπομπή όσο και ως αποτέλεσμα της αύξησης του ανταγωνισμού από το περιεχόμενο που διαχέεται μέσω Διαδικτύου. Οι εξελίξεις αυτές επιστούν την προσοχή στις κανονιστικές αλλαγές που πιθανόν να χρειαστούν στο μέλλον.

Η μεγέθυνση και η ανάπτυξη των αγορών επικοινωνιών αντικατοπτρίζονται επίσης στο εμπόριο επικοινωνιακού εξοπλισμού. Το εμπόριο στον τομέα των τηλεπικοινωνιών συνεχίζει να αυξάνεται στις χώρες του ΟΟΣΑ και σήμερα αντιπροσωπεύει το 2,2% όλου του εμπορίου. Η αύξηση είναι ιδιαίτερα σημαντική μεταξύ των χωρών μελών και των χωρών μη μελών και οι προϊούσες εισαγωγές από χώρες όπως η Κίνα ασκούν σημαντική επίδραση στα εμπορικά ισοζύγια. Οι εξαγωγές σε χώρες μη μέλη αυξήθηκαν κατά 66% από το 1999, ενώ οι εισαγωγές κατά 112%.

Η Κίνα είναι μία από τις πέντε αναδυόμενες χώρες της λεγόμενης ομάδας «BRICS» - όπως αποκαλούνται από το ακρωνύμιό τους η Βραζιλία, η Ρωσία, η Ινδία, η Κίνα και η Νότια Αφρική. Οι χώρες αυτές συγκαταλέγονται μεταξύ των ταχέως αναπτυσσόμενων αγορών ΤΠΕ παγκοσμίως και οι εξελίξεις σε αυτές επενεργούν στις χώρες του ΟΟΣΑ. Μεταξύ του 2000 και του 2005 οι δαπάνες σε ΤΠΕ στις πέντε αυτές οικονομίες αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 19% ετησίως ανερχόμενες από 114 δισ. δολάρια ΗΠΑ σε 277 δισ. δολάρια, ενώ οι δαπάνες σε ΤΠΕ παγκοσμίως αυξήθηκαν κατά μόλις 5,6% ετησίως και οι δαπάνες στις χώρες του ΟΟΣΑ κατά 4,2% ετησίως.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στις αγορές επικοινωνιών ωφέλησαν τους καταναλωτές και συνεχίζουν να αυξάνουν το ποσοστό των δαπανών των νοικοκυριών σε επικοινωνιακά αγαθά και υπηρεσίες. Οι αγορές αυτές θα συνεχίσουν να εξελίσσονται κατά τα επόμενα δύο χρόνια, καθώς οι φορείς εκμετάλλευσης επεκτείνονται πέρα από τις φωνητικές υπηρεσίες και παρέχουν μεγαλύτερη ποικιλία υπηρεσιών. Τούτο θα απαιτήσει τη συνεχή παρακολούθηση των αγορών και την επανεξέταση των πολιτικών που πιθανόν να μην είναι πλέον οι βέλτιστες. Καθώς θα αυξηθεί το ενδιαφέρον για την επέκταση των τεχνολογιών οπτικών ινών έτσι ώστε να προσεγγίσουν τους τελικούς χρήστες, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να λάβουν αποφάσεις αναφορικά με το ρόλο της ρύθμισης σε σχέση με τα δίκτυα αυτά. Τέλος, κατά τα επόμενα δύο χρόνια είναι πιθανό να επέλθει μεγαλύτερη ολοκλήρωση των αγορών ευρνεκπομπής και τηλεπικοινωνιών, καθώς περισσότερες υπηρεσίες εικόνας παρέχονται μέσω τηλεπικοινωνιακών δικτύων. Έτσι θα ασκηθεί πίεση στις ρυθμιστικές αρχές για την εναρμόνιση των πολιτικών περιεχομένου που διαχέεται μέσα από οποιαδήποτε πλατφόρμα.

© OECD 2007

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop/

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights/

